

The background is a dark, blue-toned illustration of a forest at night. In the center, a group of people is gathered around a glowing campfire. The scene is filled with magical elements: several glowing, circular diagrams resembling tarot cards or magical circles are scattered throughout the sky and forest. A large, bright, glowing orb is visible in the upper left. The overall atmosphere is mysterious and enchanting.

**Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна**

«Сміливі фантазії фенітезі»

**рекомендаційний анотований список
для учнів 5-9 класів**

**Миколаїв,
2019**

УДК 016:82

С 50

Укладач Н. В. Щука

Редактор О. К. Карпенко

Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

«Сміливі фантазії фентезі» : рек. анот. список літ. для учнів 5 – 9 класів / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім. В. О. Лягіна; уклад Н. В. Щука. – Миколаїв, 2019. - 36 с.

Рекомендаційний анований список присвячений творам в жанрі фантастичної літератури, дії в якому відбуваються у вигаданому світі, де чудеса і вигадка нашого світу є реальністю.

Привіт, любі друзі!

Фентезі – літературний жанр фантастичної літератури, дія в якій відбувається у вигаданому світі, де чудеса і вигадки нашого світу є реальністю, це історії, що роблять неможливе можливим і розширюють межі навколишнього світу, відкривають сильних і сміливих персонажів, досліджують дикі землі і паралельні світи, які можливо тільки уявити.

Літературні твори в стилі фентезі найбільш часто нагадують історико-пригодницькі романи, а дія в них відбувається у вигаданому світі, який в чомусь близький до цього Середньовіччя, а представники його стикаються в своєму повсякденному житті з різними надприродними істотами і переживають такі ж явища.

Література в жанрі фентезі підрозділяється на епічну, темну, міфологічну, містичну і романтичну, тому краще вибирати в рамках того чи іншого напрямку, щоб обрана книга максимально відповідала смакам і уподобанням.

Найбільш популярним вважається епічне фентезі, твори якого характеризуються великим масштабом сюжетних подій.

Світ фентезі надзвичайно великий і цікавий, і аби не загубитися в ньому і обрати цікаву для вас літературу було створено цей рекомендаційний анотований список «Сміливі фантазії фентезі», де більшість книг розташовано за серіями, а в розділах книги розділені спеціальними позначками на українські і зарубіжні спеціальними позначками ψψψ.

Матеріали розміщено за такими розділами:

Епічні пригоди
Темне фентезі
Міфологія і сучасність
Магічний реалізм
Дивовижні мандри
Український бестіарій

Вся інформація в розділах розташована за алфавітом авторів, назв книг і серій книг.

Епічні пригоди

Твори, створені в дусі епічного фентезі, характеризуються величезним діапазоном явищ, які в них розгортаються. На сторінках книг описуються довгі і кровопролитні бої головних героїв з владним і хитрим ворогом, який стоїть на боці всемогутнього зла і володіє надприродними здібностями. Те, що відбувається, зазвичай затягує в свій вир весь вигаданий світ, в якому не вибухають масштабні війни і катаклізми.

5-6 класи

Гантер Е. На волю! : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2016. - 304 с. - (Коти-вояки ; кн. 1)

Гантер Е. Вогонь і крига : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2016. - 336 с. - (Коти-вояки ; кн. 2)

Гантер Е. Ліс таємниць : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2016. - 336 с. - (Коти-вояки ; кн. 3)

Гантер Е. Здіймається буря : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2017. - 336 с. - (Коти-вояки ; кн. 4)

Гантер Е. Небезпечний шлях : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2018. - 336 с. ; 20 см. - (Коти-вояки ; кн. 5)

Гантер Е. Темні часи : [повість з циклу "Пророцтва починаються" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2018. - 320 с. - (Коти-вояки ; кн. 6)

Гантер Е. Північ : [повість з циклу "Нове пророцтво" : для серед. шк. віку] / Е. Гантер ; пер. з англ. К. Дудки та О. Українця ; оформ. О. Панченка. - Харків : АССА, 2018. - 320 с. - (Коти-вояки ; кн. 1)

Серія пригодницьких романів-фентезі. Створена в 2001 р. британськими письменницями під загальним псевдонімом Ерін Гантер. Історії хатнього котика Рудька. Він залишив тепле і затишне життя домашньої киці. Тепер він — Вогнесерд, вояк Громогого Клану диких котів. Полювання у лісових хащах, запеклі бійки з ворогами, ночівля під зоряним небом і повна свобода, яку ніхто не обмежує...

Мулл Б. Звіродухи. Народжені вільними : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Б. Мулл ; пер. з англ. Д. П. Святенко. - Харків : Ранок, 2017. - 208 с. - (Звіродухи)

Один спалах — та життя чотирьох дітей із різних куточків Ердасу змінюється назавжди: відтепер вони поєднані зі звіродухами. Таке поєднання відкриває нездоланну силу та велику відповідальність, особливо, якщо твоя тварина — легендарний дух Полеглої Четвірки. Але чому легенда повернулася саме зараз?

Стівотер М. Звіродухи. Полювання : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / М. Стівотер ; пер. з англ. Д. П. Святенко. - Харків : Ранок, 2018. - 272 с. - (Звіродухи)

Насувається велика птьма. Загарбники, відібрані Зерифом, створили свою версію нектару — Жовч, що встановлює примусовий зв'язок зі звіродухом. Пожирач розшукує талісмани, аби підкорити світ та одержати перемогу в найвизначнішій війні. І зупинити фальшивих героїв можуть лише вони — четверо підлітків, яким вдалося викликати легендарних духів Полеглої Четвірки.

Нікс Г. Звіродухи. Кривні узи : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Г. Нікс, Ш. Вільямс ; пер. з англ. Д. П. Святенко. - Харків : Ранок, 2018. - 320 с. (Звіродухи)

Пожирач повернувся на землі Ердасу. А разом із ним армія завойовників вступила на благодатні землі. Чи зможуть четверо дітлахів завадити Пожирачеві? Для цього їм необхідно викликати звіродухів Полеглих Великих Звірів, стати Обраними і здобути

талісмани, що подарують їм небачену вправність!

Гейл Ш. Звіродухи. Вогонь і лід : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Ш. Гейл ; пер. Д. П. Святенко. - Харків : Ранок, 2018. - 272 с. - (Звіродухи)

Четверо полеглих разом зі своїм наставником та подругою Майєю вирушають на далеку північ. Перед ними постає нове складне завдання: знайти білу ведмедицю Шуко, яка заморозила себе десь серед вічної мерзлоти, і здобути талісман Кришталевого полярного ведмеда.

Сазерленд Т. Т. Звіродухи. Проти течії : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Т. Т. Сазерленд ; пер. з англ. А. О. Кійко. - Харків : Ранок, 2018. - 256 с. - (Звіродухи)

Цього разу Абеке, Конор, Роллан та Мейлін вирушають до Ста островів. Десь там мешкає восьминіг Мулон — власник чергового талісмана, такого необхідного для перемоги Зелених Мантій над Пожирачем. Знову загарбники наступають на п'яти відважній четвірці. Хтось передає інформацію про пересування дітей, поєднаних із Великими Звірами. Хто ж зрадник?

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж.К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова, за ред. І. Малковича та П.Таращука. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. - 316 с.

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і таємна кімната : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова, за ред. І. Малковича та П. Таращука. - 8-ме вид. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2006. - 344 с.

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і в'язень Азкабану : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; за ред. І. Малковича ; пер. з англ. В. Морозова. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2002. - 382 с.

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і келих вогню : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова та С. Андруховича ; за ред. І. Малковича та О. Негребецького. - 3-тє вид. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2004. - 682 с

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і Орден Фенікса : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова ; за ред. І. Малковича та О. Негребецького. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2003. - 816 с.

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і напівкровний принц : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова за ред. І. Малковича та О. Негребецького. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. - 576 с.

Ролінг Дж. К. Гаррі Поттер і смертельні реліквії : [роман: для серед. та ст. шк. віку] / Дж. К. Ролінг; пер. з англ. В.Морозов; за ред. О.Негребецького та І.Малковича. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2007. - 638 с.

Серія про хлопчика-сироту та його боротьбу з втіленням зла, лордом Волдеморотом, зайняли гідне місце серед фентезійних романів. Повноцінний і закінчений цикл, а також прилеглі до нього твори, дозволяють відкрити таємницю над століттями прихованим світом чарівників і повірити в чудеса. З моменту виходу першої книги про Гаррі Поттера немає жодної дитини, яка б не прагнула вчитися в Гріффіндорі та грати за їх команду в квіддич.

Фомбель Т. Тобі Лолнесс : [у 2 кн. : для серед. шк. віку]. Кн. 1. На волосину від загибелі / Т. де Фомбель ; пер. з фр. М. Марченко ; худож. Ф. Пляс. - Київ : Час Майстрів, 2017. - 368 с.

Фомбель Т. Тобі Лолнесс : [у 2 кн. : для серед. шк. віку]. Кн. 2. Очі Еліші / Т. де Фомбель ; пер. з фр. М. Марченко ; худож. Ф. Пляс. - Київ : Час Майстрів, 2016. - 384 с. : іл.

Їхнє Дерево, наче наша планета, - цілий світ і живий організм, що може загинути, бо ці мініатюрні люди менш ніж два міліметри на зріст покійрно приймають культуру і суспільний устрій, які порушують основні заповіді. Він мав лише тринадцять років, коли на його долю випало стільки випробувань, що витримає не кожен дорослий. І майже ніхто не підозрює і не вірить, що зовсім поряд існує інший світ з іншими порядками і кращим життям.

Колфер Й. Артеміс Фаул : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер ; літер. пер. з нім. С. Колесник. - Харків : Ранок, 2016. - 288 с.

Колфер Й. Артеміс Фаул. Випадок в Арктиці : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер ; літер. пер. з нім. С. Колесник. - Харків : Ранок, 2016. - 320 с.

Колфер Й. Артеміс Фаул. Код вечності : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер ; літер. пер. з нім. С. Колесник. - Харків : Ранок, 2016. - 368 с.

Колфер Й. Артеміс Фаул. Зрада Опал : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / Й. Колфер ; літер. пер. з нім. С. Колесник. - Харків : Ранок, 2016. - 368 с.

Серія науково-фентезійних романів ірландського письменника Йона Колфера про геніального хлопчика Артеміса Фаула і чарівний народ. Світ у серії романів поділяється на світ людей або «багноїдів» та на підземний світ, де живе чарівний народ, що складається із ельфів, спрайтів, піксі, гномів, гоблінів, тролів та багатьох інших істот, яких багноїди вважають вигаданим.

Толкін Дж. Р. Р. Сказання про дітей Гуріна : [роман] / Дж. Р. Р. Толкін ; підготував до видання Крістофер Толкін ; пер. з англ. К. Оніщук ; іл. Алан Лі. - Львів : Астролябія, 2008. - 320 с.

Твір, який опублікував син автора — Крістофер Толкін, — описує трагічну долю Туріна та Нієнор, що мусять спокутувати мужність їхніх батьків. Над ними тяжіє прокляття Моргота — жахлива помста їхньому батькові за небажання скоритися волі Темного Володаря. Сумної розв'язки не уникнути навіть завдяки співчуттю ельфів, власній відвазі чи перемозі над драконом Глаурунгом.

Толкін Дж. Р. Р. Сильмариліон : [роман] / Дж. Р. Р. Толкін ; за ред. К. Р. Толкіна ; пер. К. Оніщук ; пер. віршів О. О'Лір та Н. Федорак ; літ. ред.

Н. Федорак та О. Фешовець. - 3-тє, опрацьоване вид. - Львїв : Астролябїя, 2015. - 576 с.

Ця книга — легендарна провїсниця Володаря Перснїв — пропонує цїлісну мїфологїчну їсторїю майстерно вифантазуваного, але такого реалїстичного свїту Середзем'я. Стрункий ї взаємопов'язаний кодекс, у якому їдеться про епїчну боротьбу мїж добром ї злом, становлять окремі твори

Толкїн Дж. Р. Р. Володар Перснїв. Братство Перснїя : перша частина трилогїї / Дж. Р. Р. Толкїн ; пер. К. Онїщук ; пер. вїршїв ї лїт. ред. Н. Федорак. - 2-те, опрацьоване вид. - Львїв : Астролябїя, 2016. - 704 с.

Толкїн Дж. Р. Р. Володар Перснїв. Двї вежї : друга частина трилогїї / Дж. Р. Р. Толкїн ; пер. К. Онїщук ; пер. вїршїв ї лїт. ред. Н. Федорак. - 2-те, опрацьоване вид. - Львїв : Астролябїя, 2016. - 576 с.

Толкїн Дж. Р. Р. Володар Перснїв. Повернення короля : третя частина трилогїї / Дж. Р. Р. Толкїн ; пер. К. Онїщук ; пер. вїршїв ї лїт. ред. Н. Федорак. - 2-те, опрацьоване вид. - Львїв : Астролябїя, 2016. - 704 с.

Епїчний роман-трилогїя у жанрї «фентезї», написаний фїлологом та професором Оксфордського унїверситету Дж. Р. Р. Толкїном. Їого було написано поетапно мїж 1937 та 1949 роками, їстотну частину — пїд час Другої свїтової вїйни. Роман є другим у свїтї. Величний твїр Дж. Р. Р. Толкїна поєднує у собї героїчну романтику ї наукову фантастику. Це захопливий пригодницький роман ї, водночас, сповнена глибокої мудростї книга.

Толкїн Дж. Р. Р. Гобїт, або Туди ї звїдти : [роман] / Дж. Р. Р. Толкїн ; пер. О. О'Лїр ; лїт. ред. Н. Федорак. - 5-те вид. - Львїв : Астролябїя, 2017. - 384 с.

Це їсторїя надзвичайної пригоди, яку втнула ватага гномїв, узявшись вїдшукати загарбане драконом золото. Сутички з троями, гоблїнами, гномами, ельфами та гїгантськими павуками, бесїда з драконом, Смогом Величним, ї радше мимовїльна присутнїсть на Битвї П'ятьох Армїй — ось лише деякї пригоди, що їх судилося пережити Бїльбо.

Темне фентезі

У темному фентезі підступне зло вже здобуло перемогу, поневоливши цілий світ, а його головні герої ведуть нещадну сутичку за те, щоб їхня улюблена планета остаточно не перетворилася на пекло. Основна ідея цього жанру полягає в протистоянні «малого» і «великого» зла

5-6 класи

Ролінг Дж. К. Казки барда Бідла : перекладені з оригінальних рун Герміоною Грейнджер : [збірка оповідок : для серед. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова за ред. О. Негребецького та І. Малковича ; іл. автора. - 3-тє вид. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2014. - 128 с. : іл.

Казки барда Бідла («The Tales of Beedle the Bard») безпосередньо пов'язані з книгами про Гаррі Поттера. Це п'ять абсолютно несхожих казкових історій, читання яких викликає то захоплення, то сміх, а то й тривожне відчуття смертельної загрози. І маглам, і чарівникам буде вельми цікаво ознайомитися з коментарями Албуса Дамблдора, у яких він ділиться невідомою досі інформацією про життя Готвортсу. Унікальна й магічна книжка з ілюстраціями самої Дж. К. Ролінг.

7-9 класи

Дяченко М. Ю. Ключ від Королівства : [роман-фентезі : для дітей серед. та ст. шк. віку : пер. з рос.] / М. Ю. Дяченко, С. С. Дяченко. - Київ : Зелений пес, 2008. - 408 с.

Дяченко М. Ю. Королівська обіцянка : [роман-фентезі : для серед. та ст. шк. віку : пер. з рос.] / М. Ю. Дяченко, С. С. Дяченко. - Київ : Зелений пес, 2008. - 392 с.

Дяченко М. Ю. Зло не має влади : [фантастичний роман : пер. з рос.] / М. Ю. Дяченко, С. С. Дяченко. - Київ : Зелений пес, 2008. - 408 с. *Трилогія про пригоди звичайної київської школярки Ліни Лапіної, якій довелося стати магом дороги у чарівному Королівстві. Вона не лише*

опановує нові для себе чарівні знання, а й вчиться відрізняти правду від брехні, облуду від істини, справжню дружбу від підступу ворогів.

Лавренішина А. Дрімучий ліс : повість : для серед. шк. віку / А. Лавренішина ; худож. Н. Дойчева-Бут. - Київ : Фонтан казок, 2018. - 256 с. : іл.

Уляна не знає, хто вона і якого роду. Змалечку, відколи себе пам'ятає, вона мешкає у моторошної рогатої чаклунки, яку називають просто Старою. Стара вважається в лісі найголовнішою, проте є такі закутки, в які Дрімучий ліс її не пускає. І ось одного разу стаються дивні речі: подруга зникає, перетворившись на дерево, а в ліс придибує чужий Сірий Вовк, за яким відмовляється ходити його тінь...

Соколян М. І. Вежі та підземелля : притча-фобія : для серед. та ст. шк. віку / М. І. Соколян ; худож. Т. Єгорова. - Київ : Грані-Т, 2008. - 168 с. : іл.

Перед нами світ Середньовіччя. У ньому надія є гріхом, воля – поза законом, а любов давно замінена хтивістю. Жорстокість тут є нормою, а смерть – повсякденне явище. Анджі – простий кріпак – серв. У нього немає права навіть сподіватися на інше життя, проте доля вирішує інакше.

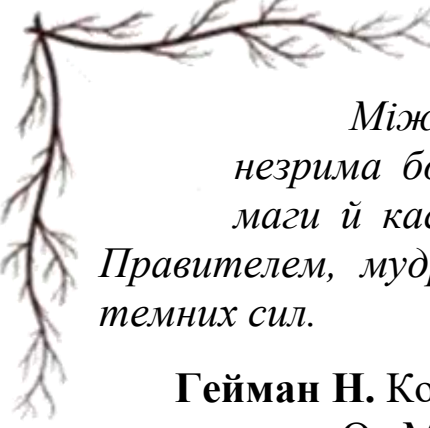
ΨΨΨ

Бардуго Л. Шістка воронів : [роман] / Л. Бардуго ; пер. з англ. Є. Даскал. - Харків : Віват, 2016. - 544 с.

«Шістка воронів» – приголомшуюче фентезі, бестселер №1 New York Times та бестселер USA Today, увійшло у список найкращих видань художньої літератури 2015 року – у ТОП 100 за рейтингом газети New York Times. «Шістка воронів»- роман про шістьох відчайдухів, які волею долі об'єднуються в команду для порятунку світу. Вони намагаються виконати нездійсненну місію.

Відута Л. Й. Ловці думок : роман : [для ст. шк. віку] / Л. Й. Відута. - Харків : Віват, 2018. - 240 с.

Між світами причаїлися дивовижні краї, у яких точиться незрима боротьба за рівновагу. Квадрози і вогнекрили, могутні маги й касти укладачів угод – всі вони ниточками пов'язані із Правителем, мудра воля якого забезпечує лад і викликає заздрість у темних сил.

Гейман Н. Кораліна : [повість : для дітей серед. шк. віку] / Н. Гейман; пер. з англ. О. М. Мокровольський ; худож. Д. МакКін. - Київ : КМ-БУКС, 2016. - 192 с.

Шукаючи цікавих розваг, Кораліна насмілилася пройти через таємничі двері у світ, який хоч і подібний до її власного, але прикро від нього відрізняється, і там їй доводиться кинути виклик моторошній істоті, яка називала її «іншою мамою», щоб врятувати себе, своїх батьків і душі трьох інших дітей.

Грін С. Напівдикий : роман / С. Грін ; з англ. пер. В. Морозов. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 398 с.

У сучасній Англії, де серед людей живуть Чорні й Білі чаклуни, які ворогують між собою, сімнадцятилітньому Натанові ведеться дуже непросто. На нього полюють Білі маги, його не сприймають Чорні. Натан здобув свій унікальний чарівний Дар, але опанувати його дуже важко...

Грін С. Напівлихий : роман / С. Грін ; з англ. пер. В. Морозов. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2014. - 384 с.

Події роману відбуваються на теренах сучасної Англії, де, однак, поряд зі звичайними людьми, живуть відьми й відьмаки. Білі маги – добрі, чорні – погані, а 16-річний Натан – який, власне, є напівтаким і напівінакшим – застряг десь посередині, тому його переслідують обидві сторони.

Джонс Д. В. Мандрівний Замок Хаула : роман : [для серед. та ст. шк. віку] / Д. В. Джонс ; з англ. пер. А. Поритко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. - 352 с.

Зла відьма перетворює Софі на старезну бабусю. Дівчина потрапляє в таємничий замок чарівника Хаула і укладає угоду з вогняним демоном, завдяки якому і рухається

замок. На шляху до звільнення від закляття Софі доведеться розгадати багато загадок та побороти численні перешкоди...

Джонс Д. В. Повітряний Замок : [казкова повість : для серед. шк. віку] / Д. В. Джонс ; пер. з англ. А. Поритка. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2009. - 310 с.

На східному базарі торгує килимами юнак на ім'я Абдулла. Якось йому до рук потрапив справжній скарб – килим-самоліт, який переносить його до красуні-принцеси. Юнак закохується в принцесу, однак його кохану викрадає грізний див, а на самого Абдуллу починають полювання слуги султана.

Соболь К. М. Дар вогню : роман / К. М. Соболь ; пер. з рос. О. В. Ушкалової, Н. Косенко ; іл. О. Закис. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 400 с.

Соболь К. М. Королі майбутнього : роман / К. М. Соболь ; пер. з рос. Н. Коцюби, Н. Косенко ; іл. О. Закис. - Харків : ВД "Школа", 2018. - 368 с.

Соболь К. М. Гра мудрих : роман / К. М. Соболь ; пер. з рос. Н. Коцюби, Н. Косенко ; іл. О. Закис. - Харків : ВД "Школа", 2018. - 320 с.

В одному чарівному королівстві, окрім звичайних людей, мешкають дивовижні істоти: дереволюди скриплери, моторошна нічна сторожа, прекрасна крижана королева, лісовий блукалець Блаженьке Пальтечко, могутній чарівник Барс та ще чимало чарівного люду. І кожен мешканець того краю колись мав певний дар, отриманий від Серця чарів

Чейнані З. Школа Добра і Зла : роман : для дітей серед. шк. віку. Кн. 1 / З. Чейнані ; пер. з англ. Т. В. Маруніч ; худож. Я. Бруно. - Харків : Ранок, 2018. - 608 с. : іл.

У Гавалдоні всі батьки тремтять від жаху. Повертається Директор легендарної Школи Добра і Зла, щоб назавжди забрати двох дітей до світу казки. І щоразу його вибір непередбачуваний.

Чейнані З. Школа Добра і Зла. Світ без принців : роман : для дітей серед. шк. віку. Кн. 2 / З. Чейнані ; пер. з англ. Т. В. Маруніч ; худож. Я. Бруно. - Харків : Ранок, 2018. - 528 с. : іл.

Після перемоги над злим Директором Школи, Софі та Агата повернулися назад в рідне містечко Гавалдон неушкодженими та почали жити звичайним, буденним життям, а головне, що разом. І якщо згадати, що відбувалося в першій частині серії - такі зміни ніби й на краще. Так здавалось спочатку, поки одна з них не зажадала принца зі Школи Добра...

Міфологія і сучасність

Події, що відбуваються в міфологічних фентезі, нагадують стародавні міфи. В таких творах герої свято вірять в перемогу добра над злом, шанують старших, слідуєть їх повчанням, борються з невідомими істотами, такими, що порушують спокійний плін життя мирних жителів

5-6 класи

Корній Д. Петрусь химородник : [повість : для серед. шк. віку] / Д. Корній. - Вінниця : Теза, 2012. - 256 с. У найчарівнішу пору року, на Івана

Купайла, коли сходить на землю Сила Сварожа, коли превеликої моці набувають духи, добрі й лихі, Петрусеві доведеться шукати чарівну квітку папороті. І під час того іспиту від його мужності залежатиме доля не тільки людей, а навіть самих богів. Проти нього постане лихе воїнство підступної Мари.

Лань Е. Бурдебач : [повість-казка : для дітей серед. шк. возраста] / Е. Лань ; [худож. Олдрих Елен]. - Львов : Априори, 2012. - 160 с.

Бурдебач - це казка про пригоди звичайного маленького хлопчика серед мавок і нявок, чугайстерів і перевертнів, русалок і домовиків, польовиків і блудів... Загалом, усіх тих, в кого вірили стародавні слов'яни. І усіх тих, хто досі спокійнісінько живе поруч з нами.

Марчук Н. О. Спадкоємець та донька повітрулі : [повість] : для мол. і серед. шк. віку. Кн. 1 / Н. О. Марчук ; [худож. Н. Крістева ; літер. ред. О. Думанська]. - Львів : Априорі, 2016. - 272 с.

Марчук Н. О. Спадкоємець та донька повітрулі : [повість] : для мол. і серед. шк. віку. Кн. 2 / Н. О. Марчук ; [худож. Н. Крістева ; літер. ред. О. Думанська]. - Львів : Апріорі, 2017. - 220 с.

Головні герої книг – хлопець Данилко, на якого полюють темні сили та донька повітрулі Дзвінка зазнають різних пригод та випробувань. Персонажі у книзі відтворюють давні образи української міфології, де є домовики, русалки, мавки, а також темні сили природи, – відьма Толигніва, Мольфар Непобор...

ΨΨΨ

Костик К. Книга проклять. Книга бажань : [повісті : для мол. та серед. шк. віку] / К. Костик ; пер.: Н. Брискіна, М. Нечаєва ; малюнки Джуліанни О'Калаган. - Вінниця : Теза, 2015. - 160 с. : іл.

Кожна прочитана книжка змінює свого читача — розширює обрії сподівань, утверджує чи перевертає світогляд. І звісно, ми вважаємо, що це МИ читаємо книжки... а насправді? Може, це КНИЖКИ читають нас? Поміркувати над цим питанням у казковій формі пропонує Конор Костик...

7-9 класи

Корній Д. Гонихмарник : роман / Д. Корній ; передм. Л. Дашвар ; худож. А. Єр'оміна. - 3-тє вид., стереотип. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2016. - 336 с. : іл.

З давніх-давен серед людей живуть дводушники-гонихмарники, істоти, що наділені надзвичайними силами. Вони можуть керувати хмарами, викликати дощ, бурю, град або відводити їх від села. Дівчина закохалася в хлопця, не здогадуючись, що він — гонихмарник. Чи зможуть вони бути разом?

Корній Д. Зворотний бік світла : роман / Д. Корній ; передм. Г. Пагутяк. - 3-тє вид. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. - 320 с.

Світло не може існувати без темряви, а інколи вони навіть закохуються одне в одного: Птаха —

світла безсмертна, Стриб — темний. А от Мальва ще не визначилася, більше того — дівчина донедавна й гадки не мала про своє покликання і про те, чия кров тече в її жилах.

Корній Д. Зворотний бік темряви : роман / Д. Корній ; передм. Г. Пагутяк ; худож. О. Семякін. - 2-ге вид., стереотип. - Харків : КК "Клуб Сімейного Дозвілля", 2015. - 320 с. : іл.

Разом зі своїм батьком темним безсмертним Стрибогом Мальва перейшла до світу темних. Її наставниця Птаха свідомо пішла на цей вчинок, адже вважає, що Мальва сама повинна зробити вибір: на чій стороні їй залишитися. Могутність дівчини зростає день у день, а знання – щогодини, та невдовзі вона дізнається про зворотний бік темряви...

Рутківський В. Г. Сторожова застава : повість із життя Київської Русі : [для серед. та ст. шк. віку] / В. Г. Рутківський ; худож. М. Паленко. - Вид. друге. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. - 304 с.

Існує печера, яка розділяє теперішнє і минуле. По цей бік живуть сучасні люди, які бояться

навіть наблизитись до цієї печери, бо кажуть, що там чорти б'ються і вона вважається проклятою. По той бік вірять, що там за стіною живе страшний Змій, який вилазить раз в 60 років. І от одного разу хлопчик Вітько пробірається в печеру і потрапляє у минуле, в часи Київської Русі. Тут він знайомиться із славетними богатирями: Олешком Поповичем, Іллею Муромцем і Добринею Микитовичем.

Яріш Я. І. Самійло : [повість : для серед. і ст. шк. віку] / Я. І. Яріш ; худож. О. В. Продан . - Київ : Час Майстрів, 2017. - 200 с. : іл.

Історична пригодницька повість з елементами фентезі описує події, які відбуваються в часи, коли кочівники чинили набіги на українські землі, щоб грабувати та полонити людей, які потім ставали дуже хорошим товаром на ринку рабів. Книжка розповідає про славетне козацтво, про

козаків-характерників, про честь, звитягу, готовність на самопожертву заради святої мети, друга чи побратима по зброї, про свободу, волю, любов до Бога, Вітчизни і людей, про здатність прощати і вірити.

ΨΨΨ

Ріордан Р. Персі Джексон та викрадач блискавок : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; [ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2015. - 496 с.

Ріордан Р. Персі Джексон та Море Чудовиськ : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; [літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2015. - 368 с.

Ріордан Р. Персі Джексон та прокляття Титана : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; [ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2012. - 416 с.

Ріордан Р. Персі Джексон та Лабіринт Смерті : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; [літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2014. - 528 с.

Ріордан Р. Персі Джексон та Олімпійці. Секретні матеріали : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; [літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2013. - 160 с.

Ріордан Р. Персі Джексон та останнє пророцтво : фантастичний роман : [для дітей серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; [літер. пер. І. Бондаря-Терещенка ; іл. О. Крутика ; ред. Н. В. Бірічева]. - Харків : Ранок, 2012. - 512 с.

Перша серія письменника Ріка Ріордана, яка передувала серії «Герої Олімпу». Серія присвячена грецькій міфології. Книги розповідають про

пригоди Персі Джексона. Кожна книга слідує мотивам пригод різних грецьких героїв. Перша заснована на пригодах Персея, друга заснована на історії Одиссея, третя - Геракла, четверта - Тесея, і остання на історії Ахілла. Серія оповідає про завершення Першого Великого Пророцтва.

Ріордан Р. Зниклий герой : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; пер. з англ. С. В. Хмелик. - Харків : Ранок, 2017. - 864 с. - (Герої Олімпу)

Ріордан Р. Син Нептуна : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Р. Ріордан ; пер. з англ. С. В. Хмелик. - Харків : Ранок, 2018. - 608 с. . - (Герої Олімпу)

Цикл жанру героїчного підліткового фентезі. У романах детально описується конфлікт між грецькими напівбогами, римськими напівбогами і Геєю, також відомою як Мати-Земля. Цикл є продовженням серії романів Персі Джексон і Олімпійці, в якій детально розповідається про життя сучасних грецьких напівбогів. У книгах-сиквелах Ріордан висвітлює римську міфологію, а також вводить деяких нових персонажів.

Толкін Дж. Р. Р. Легенда про Сігурда і Гудрун : [фантастичний роман] / Дж. Р.Р. Толкін ; за ред.: К. Толкіна ; пер.: О. О'лір, К. Оніщук ; літер. ред. Н. Федорак. - Львів : Астролябія, 2010. - 496 с.

У «Пісні про Вольсунтів» ідеться про родовід звитяжного Сігурда, вбивці дракона Фафніра, чийм проклятим скарбом герой заволодів; про пробудження валькірії Брюнгільд; про прихід героя до двору вельможних володарів Ніфлунтів (Нібелунтів); про зародження великого кохання, — але і про велику ненависть, яку викликала до життя чаклунка, матір Ніфлунтів, і яка спричинила затяту боротьбу і трагічну розв'язку для Сігурда та Брюнгільд, Гуннара Ніфлунта та його сестри Гудрун.

Функе К. Володар драконів : роман / К. Функе ; [літ. пер. із нім. І. Є. Бондаря-Терещенка ; іл. Л. А. Кириленко]. - Харків : Ранок, 2013. - 512 с.

Герої цієї неймовірної історії про дружбу безпритульного хлопчика Бена зі срібним драконом на ім'я Лунг перекочовують зі світу стародавніх легенд і міфів до нашого

урбаністичного сьогодення. Але навіть тут їм доводиться шукати нову домівку в далеких горах, ідучи за мапою корабельного щура і зустрічаючи на своєму шляху найрізноманітніших чарівних істот.

Містичний реалізм

Містичне фентезі буквально наскрізь просякнуте незрозумілими містичними явищами, причину виникнення яких намагаються розгадати його головні герої. У подібних фентезійних творах зустрічаються описи різних магічних ритуалів, що здійснюються злими відьмами і чаклунами

5-6 класи

Денисенко О. В. Межник, або Всесвітнє Свавілья : [роман-фентезі : для дітей серед. та ст. шк. віку]. Ч.1. На грані світла й тіні / О. В. Денисенко ; худож. Н. Дойчева. - Київ : Грані-Т, 2010. - 176 с. : ілюстр.

У видимому світі світле неможливе без темного. І той, хто бачить межю між світлозорим і посутенілим і готовий нею іти, приведе тебе до Світіні — світа над світом. Тільки там чекають на тебе дива, у які варто повірити, бо в них ховається істина. Тільки там ти дізнаєшся, хто такий Межник і кого він повинен збороти, щоб не згасло світло і не вмерла темрява. Перед тобою перша з чотирьох історій «На грані світла і тіні» роману-фентезі «Межник або всесвітнє свавілья».

Крюкова Т. Ш. Зоряний лицар : повість : [для серед. шк. віку : пер. з рос.] / Т. Ш. Крюкова. - Харків : Ранок, 2015. - 352 с.

Він з'являється в повний місяць, лицар з опущеним забралом на примарному коні. З тих пір як він покинув землю, в ньому немає ні зла, ні добра. Його багатства незліченні, як зірки на небі, як сріблясті відблиски місяця на воді. Але горе тому, хто волею долі став його боржником. Всякого, у кого в душі знайшовся хоча б маленький куточок для жадібності, чекають суворі випробування.

Крюкова Т. Ш. Кубок Чарівника : повісті : [для мол. та серед. шк. віку : пер. з рос.] / Т. Ш. Крюкова. - Харків : Ранок, 2015. - 288 с.

У книзі об'єднано дві фантастичні повісті: «Кубок чарівника» і «В'язень дзеркала». Це цікаві чарівні історії, що піднімають питання морального вибору, вірності, дружби, любові, зради, самопожертви.

Надемлінський О. Ю. Маленька Відьма та Кір : [повість : для мол. та серед. шк. віку] / О. Ю. Надемлінський ; худож.: А. Нечаєвський, Д. Нечаєвська. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. - 200 с. : іл.

Коли дванадцятирічна Маринка надала притулок бездомному коту, вона з подивом дізналася, що має дар чарівниці. Перед дівчинкою постає питання: або стати ученицею Кота, що володіє древньою магією, або жити звичайним людським життям.

Почепцов Г. Г. Невидимі замки : казкові повісті : для мол. та серед. шк. віку : пер. з рос. / Г. Г. Почепцов ; худож. О. В. Чичик. - Київ : КМ-БУКС, 2016. - 448 с. : іл.

Нумо до світу чарівників! І яких тільки див не трапляється з героями книжки! Тут звичайний хлопчик має змогу навчатися на чарівника, а гриб моховик збирає підписи проти вирубування лісу, чарівники замовляють екскурсії на справжні гладіаторські бої, а ще у звичайнісіньких жерстяних бляшанках ви можете придбати мишок-прибиральниць. Фантастичний світ пригод, в який віриш і поринаєш з головою!

Белянін А. О. Джек - Божевільний Король : роман - фентезі / А. О. Белянін пер. з рос. Н. Похиленко. - Київ : Зелений пес, 2004. - 192 с.

Королі бувають мудримися правителями або тиранами. Мудрих правителів поважають, проти тиранів повстають. А що робити, коли король — божевільний? Бажано б, звичайно, його кудись того... до лікарні. Чи до знахарів... та ж не дається, бо дужий, як ведмідь. Вампіри

його не беруть, підступи не допомагають, а на драконові після зустрічі з «його величністю» можна телят пасти. Хіба так королі чинять?

Бінг Дж. Моллі Мун і чарівна книга гіпнозу : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 1 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Косенко ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 304 с. : іл. - (Моллі Мун)

Бінг Дж. Моллі Мун зупиняє час : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 2 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Косенко ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 288 с. : іл. ; 24 см. - (Моллі Мун)

Бінг Дж. Моллі Мун і дивовижні часомандри : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 3 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Косенко, О. Голуб ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 272 с. : іл. - (Моллі Мун)

Бінг Дж. Моллі Мун, Міккі Мінус і мислечитальна машина : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 4 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Сидорової ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 288 с. : іл. - (Моллі Мун)

Бінг Дж. Моллі Мун і мистецтво перетворення : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 5 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Косенко, Є. Коротяєвої ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 288 с. : іл. - (Моллі Мун)

Бінг Дж. Моллі Мун і музичне чудовисько : [повість : для дітей серед. шк. віку]. Кн. 6 / Дж. Бінг ; пер. з англ. Н. Косенко, Є. Коротяєвої ; худож. М. А. Пузиренко. - Харків : ВД "Школа", 2018. - 240 с. : іл. - (Моллі Мун)

Серія книг англійської письменниці Джорджії Бінг про дівчинку-сироту, яка живе в огидному Хардвікському притулку, в руки якої одного разу попала таємнича книга, завдяки якій її життя докорінно змінилася ... Ідею для написання історії про Моллі Мун підказала письменниці її собака - Падді. Одного разу Джорджія пила чай з тістечком і помітила на собі погляд Падді. Письменниця вирішила подразнити собаку і стала водити перед нею тістечком. Тут-то і прийшла думка: виходить, і собаку можна загіпнотизувати ...

Крюкова Т. Ш. Кубок Чарівника : [повісті : для серед. шк. віку] / Т. Ш. Крюкова ; худож. Н. І. Гордієнко, А. Л. Савицької. - Харків : Ранок, 2012. - 384 с. : ілюстр.

У книзі об'єднано дві казкові повісті: «Кубок чарівника» і «В'язень дзеркала». Це цікаві чарівні історії, що піднімають питання морального вибору, вірності, дружби, любові, зради, самопожертви.

Крюкова Т. Ш. Чарівниця з острова Гроз : [роман : для серед. та ст.шк. віку] / Т. Ш. Крюкова ; пер. з рос. В. С. Бойко ; іл.: Н. І. Гордієнко, А. Л. Савицької. - Харків : Ранок, 2012. - 384 с. : ілюстр.

Головній героїні чотирнадцять років. Вона норавлива, незалежна, і у неї повно проблем, як у будь-якої дівчинки в її віці. Але вона ще не знає, що її головна проблема в тому, що вона наділена сильним магічним даром. Її чекають змови, злидні і небезпеки, перш ніж вона дізнається про те, що носить у себе на грудях заповітний оберіг — знак влади.

Несбіт Е. Книга драконів : для мол. та серед. шк. віку / Е. Несбіт ; пер. з англ. В. Чернишенка ; за ред. Г. Теодорович ; іл. Д. С. Ракової. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2010. - 208 с.

Казки не мають спільної сюжетної лінії та ще й усі відбуваються у різних краях. Деякі – у вигаданій країні Ротундії, де усі тварини мають неправильні розміри, а деякі – у Лондонському передмісті, щоправда, за годину пішки від північного полюсу. Наскрізна ідея у них одна – дракони.

Несбіт Е. П'ятеро дітей та ельф : [повість : для дітей мол. та серед. шк. віку] / Е. Несбіт ; пер. з англ. А. Сагана ; іл. Г. Р. Міллара. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2015. - 280 с. : іл.

Чи хотіли б ви зустріти чарівну істоту, яка виконає будь-яке ваше бажання? Персонажам цієї книги — Сірілу, Роберту, Антеї, Джейн і Базі — поталанило: вони знайшли ельфа Псамміда, котрий щодня виконує по одному їхньому бажанню. Та кожне прохання веде до чергової халепи. Чи зможуть діти подолати усі труднощі та чи залишиться ельф-чародій із ними назавжди?

Ріттінг Г. У лапах короля тролів : [фентезі : для дітей серед. шк. віку] / Г. Ріттінг ; [пер. з нім. М. Кушнір] ; іл. Анке Айсманн. - Київ : Дж. Дж. Агенція ГМБХ Україна, 2013. - 96 с. : ілюстр.

Велетенські безжалісні камінні тролі не тільки напали на село, вони також викрали маленьку Еллу. Вона загине чи Кельвіну все ж пощастить звільнити свою сестричку з фортеці короля тролів? Разом із світлячковим ельфом Ярвеном Кельвін вирушає на порятунок своєї сестрички, а перед ними - Заповідний ліс...

Ролінг Дж. К. Фантастичні звірі і де їх шукати : спеціальне видання з передмовою Албуса Дамблдора : [збірка оповідок : для серед. шк. віку] / Дж. К. Ролінг ; пер. з англ. В. Морозова ; ред. І. Малкович ; іл. автора. - Вид. сьоме. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. - 128 с. : іл.

Жодна чаклунська родина в країні не обходиться без примірника «Фантастичних звірів». Відтепер маглі теж матимуть нагоду дізнатися, де живе квінтолап, що їсть пухканець і чому не варто залишати молоко для кнарла.

7-9 класи

Аренєв В. К. Зобразіть мені рай : [фантастичні оповідання : для серед. та ст. шк. віку] / В. К. Аренєв. - Київ : Грані-Т, 2009. - 144 с. : іл.

Фантастика починається не в космічному кораблі й не на незвіданих планетах. Вона починається просто за нашими вікнами, вона поряд... І для того, аби стати свідком незвичайних подій, потрібно лише вчасно обернутися, звернути увагу, придивитися... Один рух, один погляд – і світ готовий вивернутися й показати тобі всі таємниці життя...

Винничук Ю. П. Місце для дракона : [збірка] / Ю. П. Винничук ; худож.-оформ. В. М. Карасик. - Харків : Фоліо, 2015. - 313 с.

Напрочуд дивна історія, у якій усе навпаки: дракон на ім'я Грицько — це не лютий і кровожерливий хижак, що поїдає молодиць, а добрий травоїдний мрійник та романтик, натомість лицарі на чолі з володарем королівства — підступні. Окрім повісті «Місце для дракона» до книжки увійшли фантастичні та моторошні «Дивні оповідання» та

«Львівські легенди», а також антиутопічна повість «Ласкаво просимо у Щуроград».

Матолінець Н. Варта у Грі : роман / Н. Я. Матолінець ; худож. М. Розенфельд. - Харків : ПП "АССА", 2018. - 288 с.

Раз на сто років маги організують Гру, у якій темні та світлі відьми, алхіміки та чаклуни змагаються за право на правління у Колгомераті. І, неочікувано для себе, Варта Тарновецька стає однією із головних та найважливіших учасників Гри. Ще й на додачу, за два дні до Гри приїжджає загадковий чех Златан, який знає все про Гру та прагне за будь-яку ціну захистити Варту.

Штанко К. Дракони, вперед! : пригодницько-детективна казкова повість : [для серед. шк. віку] / К. Штанко ; [іл. автора ; примітки та пояснення грушевого дракона Хоми Вербицького]. - 2-ге вид., доп. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. - 272 с. : іл.

Київський школяр, захопившись біологією, випадково вирощує... дракона, який круто змінює його звичне життя... Ця феєрична казка є певною мірою і детективом, і пародією на детектив. Тут і легке фентезі, і дитяча «бондіана», і багато пізнавальних моментів. Це перша повість визначної української ілюстраторки. І якби ж ви знали, як нелегко було вмовити її проілюструвати власну книжку...

Щерба Н. В. Лунастри. Стрибок над зорями : [роман : для ст. шк. віку] / Н. В. Щерба ; пер. з рос. Н. Косенко, Н. Сидорової. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 416 с. - (Лунастри)

Щерба Н. В. Лунастри. Політ крізь камені : [роман : для ст. шк. віку] / Н. В. Щерба ; пер. з рос. О. Ушкалової. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 352 с. - (Лунастри)

Щерба Н. В. Лунастри. Кроки в безмежжі : [роман : для ст. шк. віку] / Н. В. Щерба ; пер. з рос. Н. Косенко, Н. Сидорової. - Харків : ВД "Школа", 2018. - 400 с. - (Лунастри)

Нашу Землю населяють три раси - безликі (це ми, звичайні люди) і дволикі - астри, що черпають силу у зірок і лунати, що поклоняються Місяцю. При повному невіданні безликих йде боротьба дволиких рас. Хто

переможе - отримає новий світ, Астраліс, де двоє зможуть жити вільно. А перемога, як часто буває, залежить від того, як складеться доля кількох людей, нерідко зовсім юних. Герої нового циклу популярної письменниці Наталії Щерби, на перший погляд, всього лише підлітки, але у кожного з них є своя таємниця, своє призначення і свій шлях.

ΨΨΨ

Дешнер Д. Бігун у Лабіринті : роман / Дж. Дешнер ; пер. з англ. Н. Вишневіської. - Київ : КМ Publishing, 2015. - 384 с.

Отямившись у темному підйомнику, Томас пам'ятає тільки одне: власне ім'я. Підйомник виносить його у дивне місце, де мешкають такі самі підлітки, як і він, — діти, яким навіщо стерли пам'ять. Усіх їх для чогось помістили у велетенський лабіринт, з якого вони от уже два роки марно шукають вихід.

Ле Гуїн У. Чарівник Земномор'я : фантастичний роман : [перша книга з тетралогії про Земномор'я : для серед. та ст. шк. віку] / У. Ле Гуїн ; пер. з англ. А. Сагана ; худож. О. Кіналя. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2005. - 280 с.

Ле Гуїн У. Гробниці Антуану : фантастичний роман : [друга книга з тетралогії про Земномор'я : для серед. та ст. шк. віку] / У. Ле Гуїн ; пер. з англ. А. Сагана ; худож. Я. Гавриш. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2005. - 280 с.

Ле Гуїн У. Останній берег : фантастичний роман : [третья книга з тетралогії про Земномор'я : для серед. та ст. шк. віку] / У. Ле Гуїн ; пер. з англ. А. Сагана ; худож. Я. Гавриш. - Тернопіль : Навч. книга-Богдан, 2005. - 400 с.

"Земномор'я" - цикл романів і оповідань у жанрі фентезі про вигаданий всесвіт Земномор'я, в якому хлопчик на ім'я Гед став найвидатнішим магом. А колись його звали Яструб, і він був безрозсудним юнаком, спраглим до сили й знань, який, злегковаживши давньою таємницею, прикликав із потойбіччя жахливу тінь. Ця серія книг про його випробування, про те, як осягав він словеса потужних заклинань, як

приборкав дракона, старого як світ, як він ходив до царства смерті, щоб відновити Рівновагу.

Логінов С. В. Билиця про казкового звіра : [фантастичні оповідання : для серед. та ст. шк. віку] / С. В. Логінов ; пер. з рос. І. М. Андрусяка ; худож. О. Московченко ; літер. ред. О. Вітенко. - Київ : Грані-Т, 2009. - 128 с. : іл.

Невідоме чекає на тебе, досліднику світів! Дракони і єдинороги будуть ходити повз тебе; лицарі гримітимуть зброєю, а чаклуни робитимуть магичні паси в лічених сантиметрах від твого обличчя... Несподівані повороти сюжету, драматизм та розмірковування на вічну тему добра і зла не залишать байдужим найвимогливішого прихильника фентезійного жанру.

Страуд Д. Амулет Самарканда : [роман : для сред. і ст. шк. віку]. Кн. перша "Трилогії Бартімеуса" / Дж. Страуд ; з англ. пер. В. Є. Панченко. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. - 408 с.

Ця феєрично-захоплива історія відбувається в сучасному Лондоні. Але не в тому, про який ми знаємо, а в Лондоні, контрольованому чарівниками, де чимало всіляких демонів — джинів, бісів, афритів та інших мастаків магичного світу... Щоб здійснити свій задум, Натаніель — юний учень чарівника — таємно викликає стародавнього зухвалого джина Бартімеуса.

Страуд Д. Око Голема : [роман : для сред. і ст. шк. віку]. Кн. друга "Трилогії Бартімеуса" / Дж. Страуд ; з англ. пер. В. Є. Панченко. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. - 528 с.

У юного мага Натаніеля - тепер уже помічника міністра внутрішніх справ - новий клопіт. У місті почастишали таємничі атаки на магичні установи й заклади. Дедалі нахабніше поводить підпільна організація «Спротив», що взяла собі за мету повалити владу чарівників. І найголовніше: у Лондоні з'явився голем - моторошне велетенське чудовисько, невіддатливе до будь-якої зброї й заклять, яке нищить на своєму шляху геть усе.

Тераковська Д. Дочка Чарівниць : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Д. Тераковська ; пер. з пол. Д. Матіяш. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2017. - 422 с.

Цю книгу можна назвати романом-казкою, бо вона охоплює велику частку життя головної героїні, що постає перед нами Дитям, Дівчинкою і Панянкою. Дорослішаючи, вона змінюється, вивчає себе і навколишній світ, у якому панують зло, насилля, зневага, бундючність Загарбників. Колись славне Велике Королівство завоювали степові ординці і накинули на нього зашморг, а він душить народ, що, здавалось би, втратив будь-які сподівання, втратив мужність і хоробрість опору.

Функе К. Чорнильне серце : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / К. Функе ; пер. з нім. О. П. Логвиненка ; ред. Н. Брискіна ; худож. оформ. О. Тарнавської. - Вінниця : Теза, 2015. - 576 с.

Функе К. Чорнильна кров : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / К. Функе ; пер. з нім. Л. Українського та С. Сліпченко ; ред. Н. Брискіна ; худож. оформ. О. Тарнавської. - Вінниця : Теза, 2016. - 512 с.

Функе К. Чорнильна смерть : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / К. Функе ; пер. з нім. П. Таращука ; ред. Н. Брискіна ; худож. оформ. О. Тарнавської. - Вінниця : Теза, 2015. - 670 с.

"Чорнильна трилогія" популярної німецької письменниці Корнелії Функе включає три романи в стилі фентезі. Світ, описаний в них, витканий з паперу і чорнила, але не менш реальний, ніж наш, а потрапити туди можна за допомогою слів.

Дивовижні мандри

Не лише письменники-фантасти, а й чимало вчених вірять, що крім того світу, в якому ми з вами живемо, існують інші фантастичні світи. В чомусь вони не відрізняються від нашого. А в чомусь... ну, інші, та й годі. Одне можна сказати з впевненістю, подорож до такого світу змінює життя назавжди

5-6 класи

Есаулов О. Ю. Зоряна електричка : [фантастичний роман : для серед. та ст. шк. віку] / О. Ю. Есаулов. - Вінниця : Теза, 2012. - 288 с.

Товаришувати з говірким котом, мандрувати у часі, заввиграшки діставатися зоряною електричкою в іншу галактику до бабуні. Вигадка? Тож почитаємо, а там якимось вирішимо, що у цій книжці автор прибрехав, а що є чистісінькою правдою.

Лапікур В. П. Чарівна брама : [повість-фентезі : для серед. та ст. шк. віку] / В. П. Лапікур, Н. М. Лапікур ; худож. Н. Пастушенко. - Київ : УкрНДІСВД, 2017. - 184 с. : іл.

Ця книга не лише для шанувальників фентезі, а й для всіх, хто вірить, що у нашому, не завжди зручному для життя сьогоденні можна знайти не те що двері, а навіть браму до Чарівної України.

Папанов А. Останній лицар, або Дуже довгі канікули : роман : фентезі/підлітковий : [для дітей серед. шк. віку] / А. Папанов ; худож. О. В. Гарбуз. - Харків : Юнісофт, 2015. - 448 с. : іл.

Звичайний підліток Миколка, життя якого тільки й складалося, що з комп'ютерних розваг, потрапляє в зовсім інший світ. Щоб вибратися з незнайомої планети, йому доведеться очолити війну гномів проти цілої держави тролів, вийти на двобій із великим Роком. Він стане останнім Лицарем, здатним набувати сили Дракона. Лицарем, що отримає здатність зробити кращим і свій власний світ...

Баклі М. Сестри Грімм. Кн. 1 : Казкові детективи : [для серед. шк. віку] / М. Баклі ; пер. І. Є. Бондар-Терещенко ; худож. П. Фергюсон. - Харків : Ранок, 2015. - 352 с. : іл.

Баклі М. Сестри Грімм. Кн. 2 : Незвичайні підозрювані : [для серед. шк. віку] / М. Баклі ; літер. пер. з англ. І. Є. Бондаря-Терещенка ; іл. П. Фергюсона. - Харків : Ранок, 2015. - 336 с. : іл.

Баклі М. Сестри Грімм. Кн. 3 : Проблемне дитя : [для серед. шк. віку] / М. Баклі ; літер. пер. з

англ. І. Є. Бондаря-Терещенка ; іл. П. Фергюсона. - Харків : Ранок, 2015. - 368 с. : іл.

Серія романів фентезі, в яких дівчата Сабріна (11 років) та Дафна (7-8 років) Грімм після зникнення їхніх батьків мають переходити з однієї прийомної родини в іншу. За цей час дівчатка зазнали насильства та ігнорування. Тоді місіс Смірт (їхня завідувачка в дитячому будинку) відправляє їх в місто Феріпорт-Лендінг до їхньої покійної бабусі. Сабріна вважає це божевіллям, однак Дафна дуже заінтригована і хоче швидше побачити покійну родичку.

Джонс Д. В. Будинок безлічі шляхів : роман : [для серед. та ст. шк. віку] / Д. В. Джонс ; з англ. пер. А. Поритко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2018. - 328 с.

У гірському королівстві старий король і його донька укладають каталог своєї гігантської бібліотеки. Королівський чарівник занедужав, тому на допомогу їм приходить Чарліна — вперта дівчинка-підліток, яка майже нічого не вміє, лише читати книжки. І тут починається найцікавіше...

7-9 класи

Щерба Н. В. Чароділ. Чародільський браслет : роман / Н. В. Щерба ; пер.: Н. Косенко, Н. Сидорова. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 400 с. ; 20 см. - (Чароділ)

Щерба Н. В. Чароділ. Чародільський князь : роман / Н. В. Щерба ;

пер.: Н. Косенко, Н. Сидорова. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 400 с. - (Чароділ)

Щерба Н. В. Чароділ. Чародільський град : роман / Н. В. Щерба ; пер.: Н. Косенко, Н. Сидорова. - Харків : ВД "Школа", 2016. - 448 с. - (Чароділ)

Усі чародійні події розгортаються в серці таємничих Карпатських гір. Головна героїня Тетяна отримує від прабаби-відьми загадковий падок - срібний браслет-ящірку. І зненацька дівчина опиняється у вирі боротьби могутніх магів за панування в Карпатах і повернення втраченого чарівного світу - Чародолу. Як хранителька магічного Золотого Вінця, вона проходить крізь смертельні небезпеки, протистоїть підступним чаклунам і вперто шукає шлях до містичного Чародолу, аби розкрити його глибинні таємниці.

ΨΨΨ

Гір К. Рубінова книга : [роман : для ст. шк. віку] / К. Гір ; пер. з нім. І. В. Андрущенко. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 304 с. - (Timeless)

Гір К. Сапфірова книга : [роман : для ст. шк. віку] / К. Гір ; пер. з нім. І. В. Андрущенко. - Харків : ВД "Школа", 2017. - 320 с. - (Timeless)

Гір К. Смарагдова книга : [роман : для ст. шк. віку] / К. Гір ; пер. з нім. І. В. Андрущенко. - Харків : ВД "Школа", 2018. - 400 с. - (Timeless)

Головна героїня, Гвен Шеффер, обходиться геном мандрівника в часі. Щоправда, він геть чудернацький: часом візьме й закине дівчину в минуле, де вона відчувається не в своїй тарілці... Але Гвен вдається з'ясувати, що за цим криється таємне товариство Коло Дванадцяти, а кожен обраний має ім'я на честь самоцвіту, — і все перетворюється на гру-інтригу з купою загадок і пошуками відповіді на них...

Гольбайн В. Казковий місяць : [роман : для серед. та ст. шк. віку] / Вольфганг і Гайке Гольбайни ; пер. Л. Харченко ; ред. І. Андрусак [та ін.]. - Вінниця : Теза ; Харків : Фоліо, 2011. - 382 с.

Головний герой роману — тринадцятилітній Кім Ларсен із Дюссельдорфа. Одного разу він вирушає в надзвичайно небезпечну

подорож до чарівної країни, щоб урятувати свою сестру Бекі. По той бік Гір-тіней хлопець зустрічає Короля калюжі, родину бобрів Таків, велетня Горга, ведмедя Келгіма, Степового принца Прівіна....

Енде М. А. Г. Нескінченна історія : [казкова повість : для дітей серед. шк. віку] / М. А. Г. Енде ; [пер. з нім. Ю. Прохаська за ред. И. Кіяновської ; худож. оформ. Р. Романишин, А. Лесіва]. - Львів : Видво Старого Лева, 2015. - 558 с.

До хлопчика Бастіана потрапляє книжка «Нескінченна історія», з якої він довідується про чарівну країну Фантазію, про дивовижних жителів цієї країни та про смертельну небезпеку, яка загрожує існуванню Фантазії. Гортаючи сторінки книги, Бастіан довідується, що врятувати Фантазію може лише той, хто придумає нове ім'я володарці країни – Дитинній царівні.

Щигельський М. За синіми дверима : повість : [для серед. та ст. шк. віку] / М. Щигельський ; пер. з пол. Б. Ю. Антоняк. - Львів : Урбіно, 2017. - 232 с.

Дванадцятирічний Лукаш їде з мамою на омріяні канікули. Дорогою вони потрапляють в аварію, після якої хлопець опиняється в лікарні, а згодом – у своєї тітки, яка живе в невеликому приморському містечку. Лукаш не може звикнути до нового життя: він не знаходить спільної мови ані з тіткою, ані з іншими дітьми. Почувається самотнім і мріє повернутися до колишнього життя. Якось Лукаш випадково виявляє, що сині двері в тітчиному пансіоні ведуть до іншого світу. Казково-прекрасного, таємничого і, здається, безпечного...

Український бестіарій

Друзі, перед вами останній розділ рекомендаційно – анотованого списку. В ньому ви зможете пригадати або познайомитися з дивовижними істотами з української міфології.

Ці створіння надихають багатьох сучасних авторів на створення літератури у жанрі фентезі і не лише в Україні, а й в усьому світі. Тож, запрошуємо до прочитання розділу, ми впевнені, ви знайдете створіння, які мають багато спільних рис з вже відомими вам сучасними фантастичними створіннями.

Баба (дика баба) — фантастичний образ українського фольклору. На Західній Україні уявлялася жінкою з довгим волоссям, яка може вбити людину або залоскотати до смерті. Натрапити на неї можна було в лісових хащах або в полі. Існувало повір'я, що зловлена в полі Баба служитиме господареві, як вірна наймичка. Подекуди вірили, що Баба полюбляє підміняти ще нехрещених дітей на свої відміни, одмінки. Іноді у цьому образі вбачали жіночу іпостась домовика (домовинки, домані), генетично пов'язану з прадавньою богинею родючості.

Відьма (чередільниця, чародійка, чарівниця, босорканя) — один з найпоширеніших персонажів української міфології. Назва «відьма» пов'язана з давньоруським «ведь» — знання, чаклунство. Вважалося, що відьми завдячують своєю силою чортові і застосовують її здебільшого на шкоду людям. Українська фольклорна традиція поділяє відьом на родимих та навчених. На відміну від родимої, що одержала свої знання уже від народження, навчена відьма набуває їх безпосередньо від чорта (продавши йому душу), або від інших босоркань, що намагаються будь-що перед смертю передати комусь свої вміння і тим самим відкупитися від нечистого. Порівняно із навченою, родима відьма має і фізичні відмінності (у вигляді хвостика).

Вій — міфологічна істота, зображувана в образі старого дідугана з величезними бровами. Назву свою він отримав через довгі і густі вії, що тягнуться аж до землі. У народних переказах відомий під назвою

«шолудивий Буняк». Погляд його згубний для людей: вбиває кожного, на кого погляне; від нього ж, за народним повір'ям, «западають» міста з будинками під землю, а на їх місці утворюються озера або провалля. Людей рятує лише те, що він нікого не бачить крізь свої густі вії і брови. Слушною видається думка, що з міфологічними оповідями про вія тісно пов'язане повір'я про «недобрі очі» і «зурочення», від яких буцім усе гине й руйнується.

Вовкулака — це популярна фантастична істота з української міфології. Не можна сказати, що вовкулака асоціювався з абсолютним злом, адже він був «перевертнем», тобто людиною, яка перетворилась у вовка. Існувало багато легенд про те, як можна стати вовкулаком: тебе могла зачарувати відьма, як з твоєю згодою, так і без неї.

Дідо (Капуш) — фантастичний образ, сутність якого осмислюється у фольклорній традиції українців як іпостась домашнього духа. Уявлявся карликом з великою головою і довгою сивою бородою. Живе він у кущах бузини, поблизу хати, має добродушну вдачу.

Земний дух — це різновид нечистої сили, покараної Богом і приреченої жити під землею. Земляним духам народна уява приписує ті ж функції та властивості, що й іншим чортам. Вважається, що живуть вони під деревом, під каменем, під стовпом тощо. Земляні духи, а також їх різновиди — «копальняний дух», болотяник (очеретник) та ін.— можуть жорстоко помститися (наслати тяжку хворобу) тому, хто потривожить їхній спокій.

Змій — популярний персонаж української демонології та фольклору, в якому злилися язичницькі, християнські та середньовічні фантастичні мотиви. Змію завжди було притаманне зловороже ставлення до людей (він зваблює дівчат і жінок, вбиває чоловіків, спалює оселі тощо). Як представник нечистої сили, він може перетворюватись: ударившись об землю, він прибирає вигляд молодого привабливого парубка.

Мара — міфічна богиня зла. Пізніше образ Мари уособлював хворобливий, тривожний, неспокійний сон. Мислилася страшною істотою

жіночої статі, нічним привидом, що навідав на сонну людину, а коли та прокидалася, то Мара миттю зникала.

Мелюзина — міфологічний персонаж, що уособлює різновид морських людей, що мають вигляд напівлюдей, напівриб, покриті лускою і з рибацьким хвостом, бувають жіночої та чоловічої статі. Мелюзини виникають з дівчат, що померли перед вінчанням. Як напівжінки-напівриби, мелюзини живуть у морі. Вони відзначаються надзвичайною вродою і чарівним голосом; складають пісні і навчають їх людей. Вважається, що від них навчилися своїх пісень і чумаки.

Нічниці — злі, демонічні істоти української міфології, яким приписувалась здатність відбирати у людини, надто в маленьких дітей сон. Подекуди нічниці плутали з упирями, «мамунами». Як втілення душ померлих дівчат, вони з'являлися до того, кому хотіли помститися, або ж до його дітей. Вважалося, що цю злу силу можна було внести до хати з водою, тому не рекомендувалося ввечері ходити по воду.

Одмінок (обмінчук, відміна) — дитина, підмінена нечистою силою. Українці вірили, що дика баба чи богиня може викрасти людське немовля, підкинувши натомість своє. Впізнати Одмінка можна за мішкуватою будовою тіла (маленька голова, велике черево, тонкі ноги). Підмінені діти невгамовно кричали й погано розвивалися. Подекуди їм приписували здатність змінювати розміри свого тіла. Одмінок міг вигодовуватися у людей до двадцяти років. Аби позбутися Одмінка радили винести його у мішку на перехрестя доріг чи кинути на смітник. Тоді нечиста, пожалівши свою дитину, забере її.

Песиголовці (бесиголовці або сиріоди) — різновид міфічних легендарних людей-велетнів. Подібно до грецьких химер, вони поєднували в собі риси різних істот: людське тіло й собачу голову (що й спричинило таку назву). Також ці істоти відзначалися нечуваною жорстокістю - пили кров своїх ворогів. Якщо песиголовець таки напав на людину, порятунку чекати не варто.

Скарбник — це міфологічне уособлення нечистого духу, що

береже скарби. Побутує кілька варіантів трактування цього образу в українському фольклорі. Згідно з першим, скарбник-дух — це вірний охоронець скарбів свого господаря. Він затримує злодія і передає його господареві в руки, а також допомагає в усьому своєму господареві за життя. Проте після смерті він з'являється зі зграєю ворон і записом про запродачу душі й вириває душу грішника.

Упир — найдавніше уособлення зловорожих сил. Згідно з віруваннями, це — покійник, що після смерті виходить з могили, щоб шкودити людині. Як дух упир міг з'являтися у різному вигляді (собаки, kota, двох хлопчиків), ходити по селу пішки або їздити на коні і «витинати» людей. Подекуди вірили, що упир може навіть накликати «мор». Здатність «ходити після смерті» упир має нібито завдяки присутності в ньому двох душ, одна з яких не покидає тіла і після смерті. Вважалося, що упирі бувають родимі і «роблені» (зачаровані).

Чарівник — це категорія осіб, наділених надприродними властивостями, здатністю впливати на явища зовнішнього світу, на долю інших. Чарівники здебільшого трактувалися як люди, що користувалися послугами нечистої сили. Вважалося, що на відміну від інших непростих, незвичайних людей (знахарів, градівників), що діяли від Бога (на добро), чарівники зналися з нечистими і чинили шкоду. Чарівник (чаклун) міг насилати хворобу, обертати людей у тварин (найчастіше у вовка), шкودити ворожаю.

Чугайстер (лісовий чоловік) — фантастичний образ української демонології. Змальовували його як звичайного чоловіка, шкіра якого покрита довгим волоссям. Своїм поведженням і виглядом він нагадує лісовика, лісуна. До людей чугайстер нібито ставиться доброзичливо, поспілкувавшись з ними при зустрічі, він відпускає їх, не завдавши шкоди.

Для нотаток:

